

Vurdering av påvirkning på naturmangfold

Planområde «Andstor», Tyin, Vang
kommune

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver:	Filefjell og Tyin AS
Tittel på rapport:	Naturmangfold – Andstor, Tyin
Oppdragsnavn:	Destinasjon Tyin Filefjell - Andstor
Oppdragsnummer:	638076-05
Utarbeidet av:	Heiko Liebel
Oppdragsleder:	Eirik Øen
Tilgjengelighet:	Åpen

Kort sammendrag

I forbindelse med reguleringsplan for Andstor i Vang kommune er det gjort en naturfaglig kartlegging av planområdet 03.07-05.07.2023. Det er i alt registrert 19 naturtypelokaliteter. Blant de er det registrert en naturbeitemark, en lokalitet med fjellhei, leside og tundra, 6 rabber og flere snøleier. Gjennom planarbeidet ble flere naturtypelokaliteter ivaretatt, mens noen bygges ned i hovedsak fjellheier.

Planen medfører middels negativ konsekvens for flere verdifulle naturtypelokaliteter. Detaljplanleggingen har hatt som mål å unngå flere verdifulle naturtypelokaliteter som er positivt. Reguleringsbestemmelser sikrer opprettholdelse av flere verdifulle naturtypelokaliteter. Samlet belastning på fjellnaturen regionalt er forholdsvis høyt, med flere etablerte og planlagte hyttefelt langs hovedferdselsårene rundt Filefjell.

Forsidebilde: Larve til bringebærmåler fotografert i planområdet.

02	06. mars 2026	Oppdatert etter ny detaljplan	HL	AKH
01	16. nov. 2023	Nytt dokument	HL	AKH
Ver	Dato	Beskrivelse	Utarb. av	KS

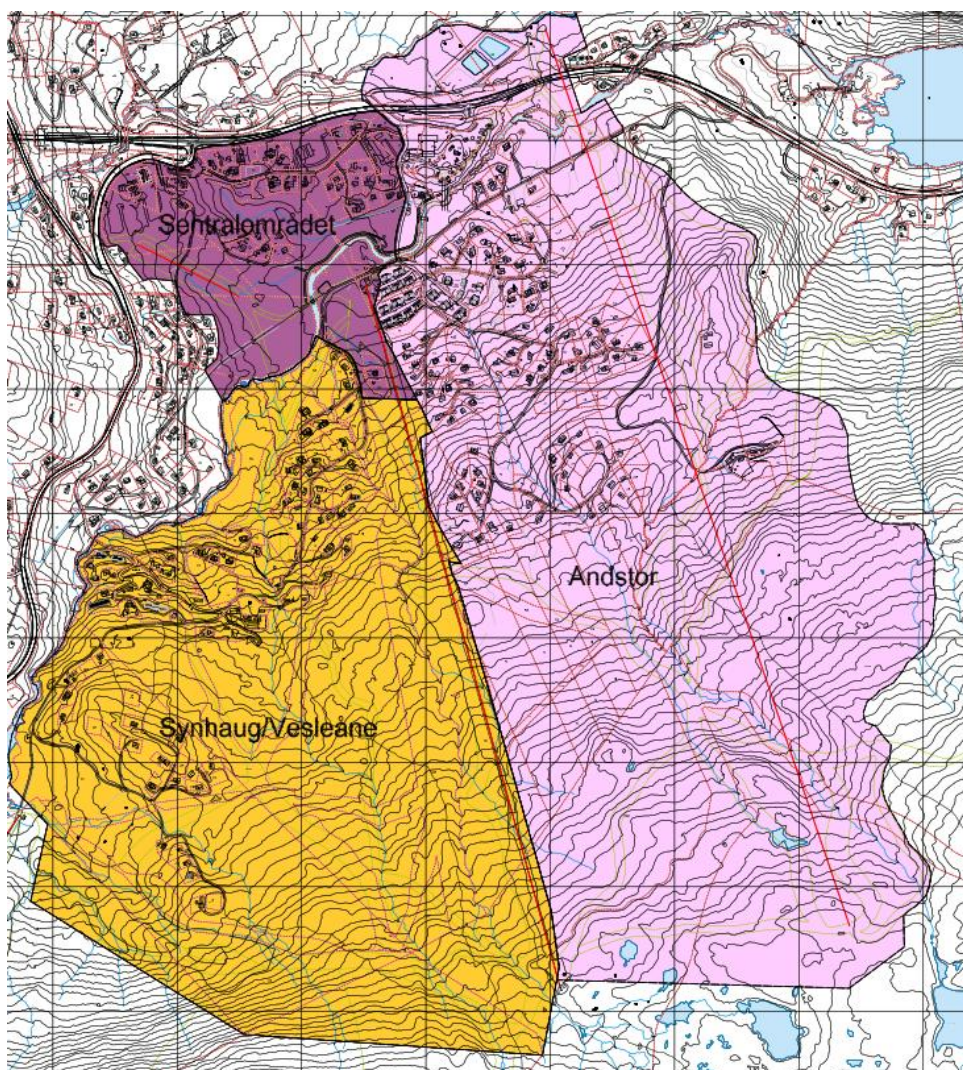
Innholdsfortegnelse

1. Innledning	4
2. Metode	6
2.1. Kartleggingsveiledere	6
2.2. Konsekvensutredning	6
2.3. Rødlistearter	6
2.4. Fremmede arter	7
2.5. Feltarbeid	7
3. Eksisterende dokumentasjon	8
4. Naturforhold	10
4.1. Undersøkelsesområdet	10
4.2. Historikk	10
4.3. Naturtypelokaliteter	11
4.4. Rødlistede naturtyper	16
4.5. Rødlistede arter	17
4.6. Fugl	19
4.7. Fremmede arter	19
5. Påvirkning og konsekvens	20
5.1. Kort om påvirkningsfaktorer for naturmangfold	20
5.2. Forutsetninger ifm. andre tema	20
5.3. Påvirkning og konsekvens i planområdet	20
5.4. Samlet konsekvens og belastning	32
6. Avbøtende tiltak (tiltakshierarkiet)	34
7. Usikkerhet	36

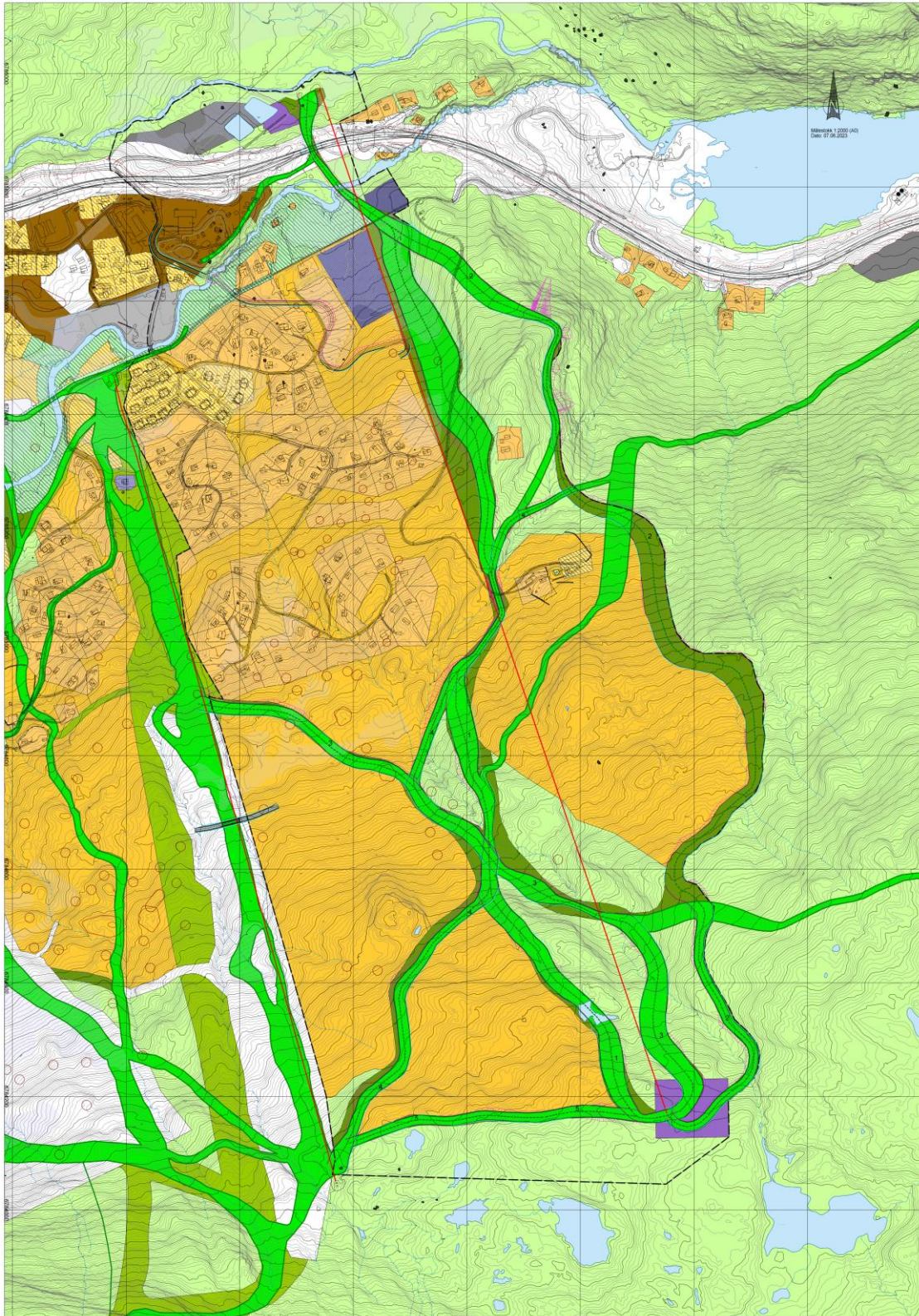
8. Vurderinger av naturmangfoldloven §§ 8-12	37
9. Kilder	38
10. Vedlegg 1	39

1. Innledning

I forbindelse med reguleringsplan for Andstor Tyin, Vang kommune er det gjort en naturfaglig kartlegging (naturtypekartlegging) av planområdet 3.7-5.7.2023 etterfulgt av beskrivelse av konsekvenser. Kartlegging er gjennomført for tre ulike planområder som henger sammen. Denne rapporten tar for seg Andstor. Hovedformålet med planen er å regulere fritidsbebyggelse, heistrasé og bunn- og toppstasjon for Andstorheisen. Kartlegging av naturmangfold er gjennomført av naturforvalter Rune Solvang og økolog Heiko Liebel (Asplan Viak) med formål å fange opp verdifull natur og truede arter. Det er ikke gjort en heldekkende kartlegging av fremmede arter.

Figur 1-1. Undersøkellesområde Andstor (markert med rosa). Planområdet har blitt innskrenket siden befaringen (se også detaljplankart i kapittel 5).

Figur 1-2. Kommunedelplan for Andstor-området.

2. Metode

2.1. Kartleggingsveiledere

Det er gjennomført naturtypekartlegging etter NiN klassifiseringssystem (Natur i Norge) og Miljødirektoratets kartleggingsinstruks for naturtyper i Norge (Miljødirektoratet, 2023), dvs. kartlegging av spesielt viktige områder for naturmangfold.

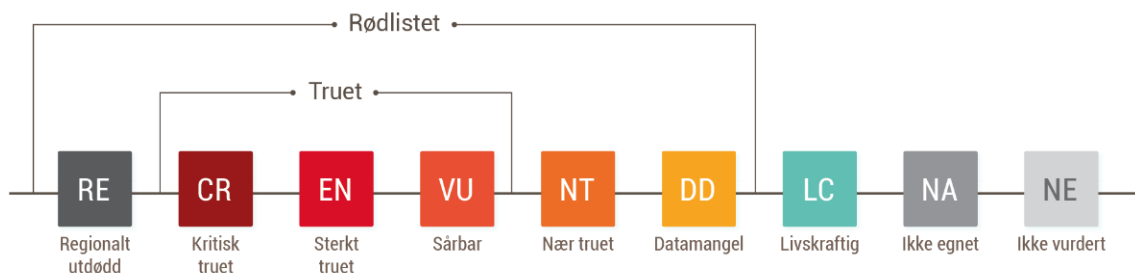
Økologiske funksjonsområder er vurdert med basis i DN-håndbok 11 (viltkartlegging) (Direktoratet for naturforvaltning 2000) og fylkesvise retningslinjer som er utarbeidet for enkelte fylker.

2.2. Konsekvensutredning

Konsekvensutredning er utført etter Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø, M-1941 (Miljødirektoratet, 2026). Dette er standard metodikk ved vurdering av naturmangfold i plansaker. Det er brukt nyeste versjon (dato 22.01.2026) som inneholder flere oppdateringer sammenlignet med år 2023 da den første versjonen av KU Andstor og Synhaug ble skrevet. Dette gjelder blant annet verditabell, konsekvensgrader, tydelige krav om å sammenstille/synliggjøre konsekvens og definisjon av nullalternativet (endret den 06.02.2025, alle endringer siden 2023 og versjon 1 av denne rapporten sees i versjonsloggen til Miljødirektoratet: [Konsekvensutredning av klima og miljø - KU-veileder - miljodirektoratet.no](https://www.miljodirektoratet.no)).

2.3. Rødlistearter

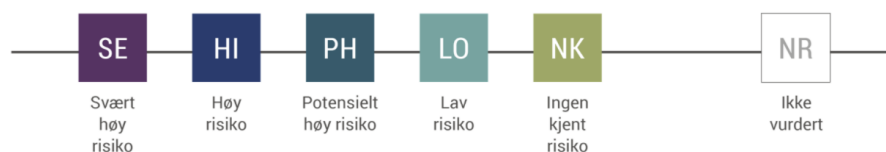
Norsk rødliste for arter er en oversikt over arter som kan ha en risiko for å dø ut fra Norge. Rødlista er utarbeidet av Artsdatabanken i samarbeid med fagekspertene. Rødlistearter og truede arter er kategorisert etter følgende kategorier:

For mer informasjon om rødlista henvises det til Artsdatabanken (2023), <https://artsdatabanken.no/rodlisteforarter2023/Rodlistahvahvemhvorfor>.

2.4. Fremmede arter

Fremmede arter som risikovurderes gis en kategori som angir i hvor stor grad arten påvirker naturmangfoldet. Risikokategorien bestemmes av artens økologiske effekt, og hvilket potensiale den har for spredning og etablering i norsk natur.

For mer informasjon om fremmedartslista henvises det til Artsdatabanken (2018), <https://www.artsdatabanken.no/fremmedearter>

2.5. Feltarbeid

Kartleggingen har foruten naturtypekartlegging hatt fokus på artskartlegging av rødlistearter og/eller indikatorarter (dvs. karakteristiske arter som indikerer høye naturverdier) innenfor artsgruppene fugl, karplanter, moser, vedboende sopp og makrolav. Fuglelivet på befaringsstidspunktet er også kartlagt. Spesielt moser i snøleiesamfunn har hatt ekstra fokus. Relevante artsdata er lagt ut i Artsobservasjoner.

3. Eksisterende dokumentasjon

Det er ikke tidligere gjennomført naturtypekartlegging i området, hverken etter håndbok DN-13 eller Miljødirektoratets instruks (NiN).

Det foreligger flere artsfunn fra området fra før, og ytterligere artsfunn er dokumentert i forbindelse med plansaken. De fleste artsfunn er av livskraftige arter, samt noen rødlistearter. Av rødlistearter er det tidligere registrert granmeis, grønnfink, nordflaggermus (alle VU). Hare (NT) har fortsatt store forekomster i Norge, men er i tilbakegang på grunn av klimaendringer og kortere vintre. Diverse rødlistede plantearter er registrert i Artskart, men disse er ikke presist avgrenset. Størsteparten ble registrert i forbindelse med en botanisk krysslister, datert 08.07.1970, for et større område som ble omtalt som «Grovstøl - N-siden og E-siden av Børrenøsi». Flere av de nevnte artene ble imidlertid gjenfunnet i forbindelse med kartleggingen i 2023.

Den rødlistede kulturmarksarten «stolt henrik» (NT) ble derimot presist kartlagt på Tyinkryssveien 2 først ved Per Marstad og Tanaquil Enzensberger (07.07.2020), og forekomsten ble bekreftet hvert år frem til i 2023 av forskjellige kartleggere.

Tabell 3-1. Rødlistearter registrert i planområde «Andstor» til år 2022.

Vitenskapelig navn ↓	Autor ↓	Norsk navn ↓	Kategori ↓
<i>Lepus timidus</i>	Linnaeus, 1758	hare	● NT
<i>Juncus biglumis</i>	L.	tvillingsiv	● NT
<i>Cardamine bellidifolia</i>	L.	høyfjellskarse	● NT
<i>Saxifraga oppositifolia</i>	L.	rødsildre	● NT
<i>Saxifraga rivularis</i>	L.	bekkesildre	● NT
<i>Blitum bonus-henricus</i>	(L.) Rchb.	stolt henrik	● NT
<i>Harrimanella hypnoides</i>	(L.) Coville	moselyng	● NT
<i>Micranthes tenuis</i>	(Wahlenb.) Small	grannsildre	● NT
<i>Poa alpina var. vivipara</i>	(L.) B.Boivin	knoppfjellrapp	● NT
<i>Ranunculus pygmaeus</i>	Wahlenb.	dvergssoleie	● NT
<i>Vahlodea atropurpurea</i>	(Wahlenb.) Fr. ex Hartm.	rypebunke	● NT
<i>Eptesicus nilssonii</i>	(Keyserling and Blasius, 1839)	nordflaggermus	● VU
<i>Chloris chloris</i>	(Linnaeus, 1758)	grønnfink	● VU
<i>Poecile montanus</i>	(Conrad von Balenstein, 1827)	granmeis	● VU

Figur 3-1. Stolt henrik er en rødlisteart i kategori NT – nær truet, som vokser på Tyinkryssveien 2 (foto: Anders Breili; 22.07.2021).

Figur 3-2. Oransje prikker viser voksesteder til stolt henrik på Tyinkryssveien 2 (Artsdatabanken 2023c).

4. Naturforhold

4.1. Undersøkellesområdet

Planområdet består av nordvendte slake lisider ned mot Tyinkrysset øst av eksisterende skitrekk. Det er en tidligere støl i området som nå brukes som lite hytteområde, men som fortsatt beites og ryddes manuelt: Bøastølen. Elva Begna krysser planområdet og nordgrensa av planområdet ligger så vidt nord for E16 ved Bjørdøla.

Planområdet består stort sett av fattig fjellbjørkeskog og fattig høgstaudebjørkeskog, fattige jordvannsmyrer (mye bakkemyrer) og fattige fjellområder (såkalt fjellhei, leside og tundra etter NiN). Det er også spredt med fattige kildehorisonter. Verdifulle naturtyper med spesiell forvaltningsrelevans forekommer kun veldig lokalt knyttet til enkelte snøleier og intermediære rasmarker.

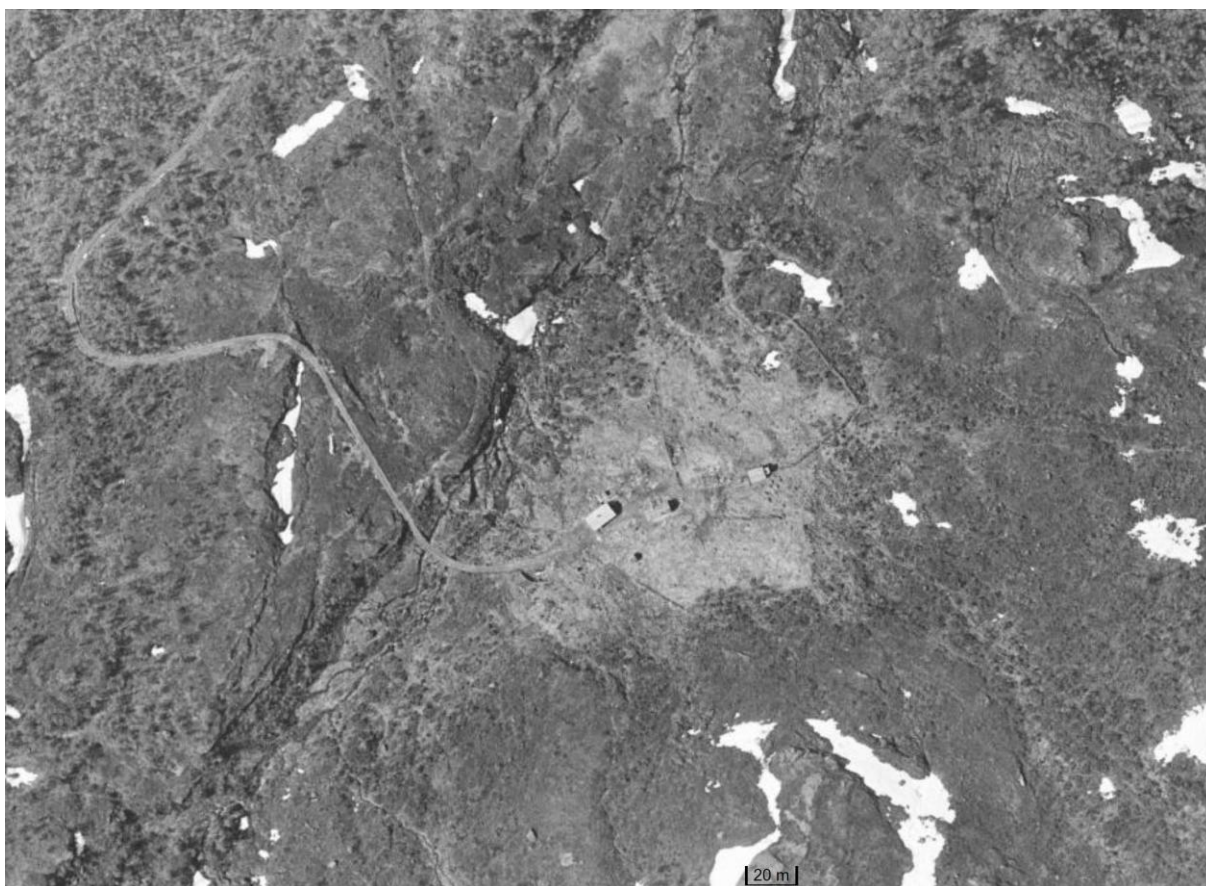
I partier med høgstaudebjørkeskog langs blant annet vassdragene forekommer hvitbladtistel, skogstorkenebb, skogstjerneblom, sumphaukskjegg, geiterams, myskegras, sølv-/lappvier og engsoleie m.m.

På myr er dvergbjørk, duskmyrull, torvmyrull, trådstarr, gråstarr, bjørneskjegg typisk inventar. I intermediære partier inngår gulstarr og svarttopp. Ekstremrike myrer forekommer ikke. Jordvannsmyrer dominerer, men små fattige nedbørsmyrer forekommer på mindre areal eller i mosaikk med jordvannsmyrer.

I velutviklede kildehorisonter utgjør kildemarikåpe karakteristiske innslag. Teppekildemose, storbjørnemose, bekkesildremose og rødmaakkemose inngår her.

4.2. Historikk

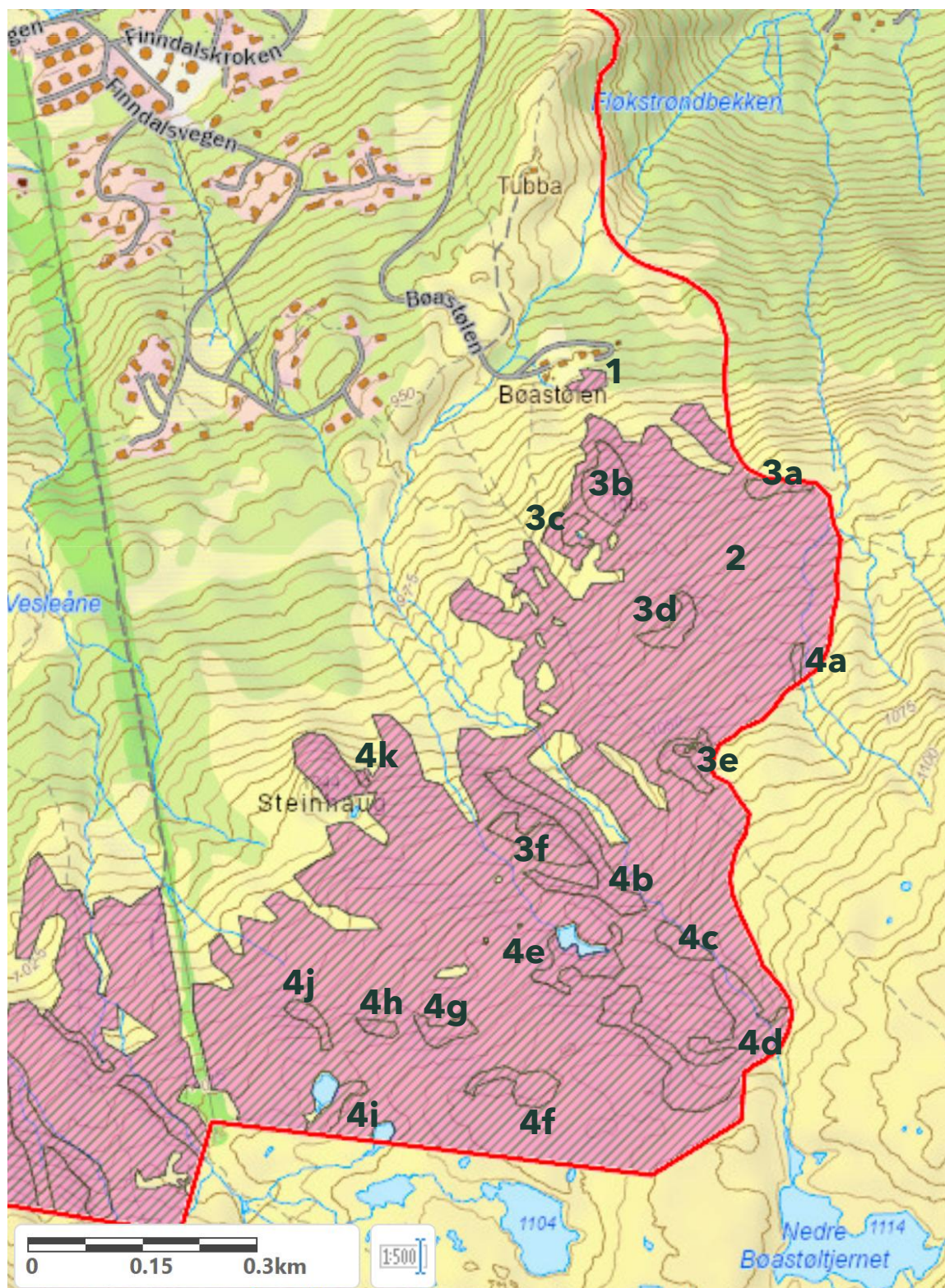
Planområdet var i 1974 relativt lite utbygd med enkelte grusveier nederst i dalen og Bøastølen er godt synlig som åpent kulturlandskap. Tregrensa lå betydelig lavere enn i dag.

Figur 4-1. Bøastølen i 1974 (kilde: Norge i bilder fra 1974).

4.3. Naturtypelokaliteter

Det er registrert i alt nitten naturtypelokaliteter, dvs. spesielt viktige områder for naturmangfold, i undersøkelsesområdet. Dette er naturtyper som skal kartlegges enten fordi de er rødlistede naturtyper eller er naturtyper med sentral økosystemfunksjon. Basert på ny KU-veileder (M-1941) skal alle truede naturtyper (VU, EN eller CR) med lav kvalitet, moderat eller høy lokalitetskvalitet automatisk ha svært stor verdi eller stor verdi. Derfor vil for eksempel lokalitet 1 ha stor KU-verdi selv om lokalitetskvalitet kun er lav. Alle lokalitetene er publisert på www.naturbase.no. Der ligger det naturfaglige beskrivelser og bilder av hver eneste naturtypelokalitet.

Figur 4-2. Naturtypelokaliteter i planområdet. Se tabell nedenfor for mer informasjon.

Tabell 4-1. Naturtypelokaliteter, dvs. spesielt viktige områder for naturmangfold, i planområdet.

Nr.	Lokalitet	Naturtypekategori	lok-kvalitet NiN	Verdi KU ¹
1.	Bøastølen S	Naturbeitemark	Lav kvalitet	Stor
2	Bøastølen - Steinhaug	Kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra	Svært høy kvalitet	Stor
3a	Bøastølen SØ	Kalkfattig og intermediær rabbe	Moderat kvalitet	Middels
3b	Bøastølen S1	Kalkfattig og intermediær rabbe	Høy kvalitet	Stor
3c	Bøastølen SV	Kalkfattig og intermediær rabbe	Moderat kvalitet	Middels
3d	Bøastølen S2	Kalkfattig og intermediær rabbe	Høy kvalitet	Stor
3e	Bøastølen S4	Kalkfattig og intermediær rabbe	Høy kvalitet	Stor
3f	Bøastølbekken SV	Kalkfattig og intermediær rabbe	Høy kvalitet	Stor
4a	Bøastølen S3	Kalkfattig og intermediært snøleie	Moderat kvalitet	Stor
4b	Bøastølbekken S	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4c	Vann 1080 Ø	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4d	Nedre Bøastøltjernet N	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4e	Vann 1080	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor

4f	Vann 1104 N	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4g	Steinhaus S1	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4h	Steinhaus S2	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4i	Vann 1086	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4j	Steinhaus S3	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor
4k	Steinhaus Ø1	Kalkfattig og intermediært snøleie	Svært høy kvalitet	Svært stor

¹ KU-verdi etter M-1941

Figur 4-3. Naturbeitemark ved Bøstølen.

Figur 4-4. «Kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra» ved Bøastølen-Steinhaug.

Figur 4-5. «Kalkfattig og intermediær rabbe» på naturtypelokalitet «Bøastølen S2».

Figur 4-6. Snøleie «Nedre Bøastøltjernet N» med blick mot nord.

4.4. Rødlistede naturtyper

Følgende naturtyper i planområdet er rødlistede naturtyper, dvs. naturtyper som er vurdert som truet på grunn av betydelig nedgang i areal i Norge de siste 50 år. De fleste naturtyper i fjellet er nå rødlistet på grunn av klimaendringer og endringer av vegetasjonssammensetning. Dette gjelder spesielt snøleier hvor endringene kan foregå raskt.

Tabell 4-2. Rødlistede naturtyper i planområdet.

Lok	Navn	Naturtype	Rødlistet naturtype
1	Bøastølen S	Naturbeitemark	Semi-naturlig eng (VU)
2	Bøastølen - Steinhaug	Kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra	Fjellhei, leside og tundra (NT)
3a-f	Diverse lokalitetsnavn	Kalkfattig og intermediær rabbe	Rabbe (NT)
4a-k	Diverse lokalitetsnavn	Kalkfattig og intermediært snøleie	Snøleie (VU)

4.5. Rødlistede arter

Det er registrert en rekke rødlistede arter knyttet til snøleiesamfunnene. Av rødlistede arter er det registrert hjelmmose (VU) på alle 11 snøleier som ble kartlagt som naturtypelokaliteter. Hjelmmose er en indikatorart for et samfunn av forskjellige rødlistede moser som ikke ble undersøkt i detalj. Diverse frostmoser ble observert uten å bruke tid til artsbestemmelse i mikroskop. Av rødlistede karplanter er det registrert høyfjellskarse (NT) i snøleier og stolt henrik (NT) i dalen ved Tyinkryssveien 2. Rødlistede fuglearter omtales nedenfor.

Figur 4-7. Hjelmmose (VU) er et fast innslag i snøleiene i planområdet. I bakgrunnen sees frostmoser som ofte er rødlistet.

Figur 4-8. Høyfjellskarse (NT) ble registrert blant annet ved Vann 1080.

Figur 4-9. Rett utenfor planområdet ble det registrert brunsko (i naboplanområdet «Synhaug») i et snøleie. Brunsko er en mose som ikke står på rødlista, men som er forholdsvis sjelden. Det foreligger kun 22 funn av arten i Norge etter år 2000.

4.6. Fugl

Fuglelivet i området er relativt artsrikt med trolig høye tettheter av hekkende spurvefugl i spesielt høgstaude-bjørkeskogen langs vassdragene. De vanligste hekkefuglene (mer enn 10 registrerte syngende/territoriehevdende arter; gjelder hele området, jevnfør figur 1-1) er løvsanger, gråtrost, rødvingetrost, bokfink, bjørkefink og gråsisik. Ellers hekker gjøk (NT), rugde, blåstrupe, rødstjert, jernspurv, trepiplerke, svarthvit fluesnapper, gulsanger, granmeis (VU), kjøttmeis, spettmeis, dompap og grønnsisik. Strandsnipe hekker fåtallig langs Begna-vassdraget. På myr hekker gulerle, med sivspurv i kantsonene. Ved bebyggelsen hekker taksvale (NT), gråspurv (NT) og pilfink. Over tregrensen hekker heilo (NT) (lokal hytte-eier pers. medd.), men arten er ikke registrert i planområdet. Rødstilk (NT) ble registrert i hekketid ved Nedre Bøastøltjernet under feltarbeidet.

Av rødlistearter er det basert på Artskart kjent at bergand (EN, 1987), havelle (NT, 1984), svartand (NT), rødstilk (NT), heilo (NT) og lappspurv (1979), boltit, myrsnipe og temmincksnipe har hekket i fjellområdene sør av tiltaket (mellom planområdet og i og ved Varhovdtinden). Jerv (EN) har også tilhold i disse områdene.

4.7. Fremmede arter

Det er ikke gjennomført en målrettet kartlegging av fremmede arter i planområdet, og målrettet kartlegging langs vegkanter og skrotemark langs veger eller bebyggelse ville trolig gitt flere funn av fremmede arter.

5. Påvirkning og konsekvens

5.1. Kort om påvirkningsfaktorer for naturmangfold

Den klart viktigste påvirkningsfaktoren på naturmangfold i Norge (og globalt) er nedbygging av natur/arealbeslag. Arealendringer er den viktigste årsaken til tap av naturmangfold i Norge. Betydelige endringer har funnet sted i Norge de siste 50 år, både når det gjelder nedbygging av areal og arealendringer knyttet til intensivt jordbruk- og skogbruk. 89 % av rødlisteartene har nedbygging av leveområder og arealendringer i skog- og jordbruk som viktigste årsak til nedgang i bestand og rødlisting. 41% av de truede artene er knyttet til skog (1132 arter i rødlista fra 2023).

Forringelser av økologisk infrastruktur gjennom fragmentering av leveområder, brudd i landskapsøkologiske sammenhenger og kanteffekter inn i naturområder er også påvirkningsfaktorer på naturmangfoldet. Det finnes også andre påvirkningsfaktorer som er viktige negative påvirkningsfaktorer, bl.a. forurensning av vann og grunn, endret hydrologi, spredning av uønskede fremmede arter, samt støy og forstyrrelser og kunstig belysning. Klimaendringer kommer som en tiltagende tilleggsfaktor, og for eksempel mange arter i fjellet er nå rødlistet på grunn av klimaendringer som nedsmelting av snøleier.

Konsekvensene er vurdert, slik det er krav om i veileder for konsekvensutredning M-1941 (Miljødirektoratet 2023b).

5.2. Forutsetninger ifm. andre tema

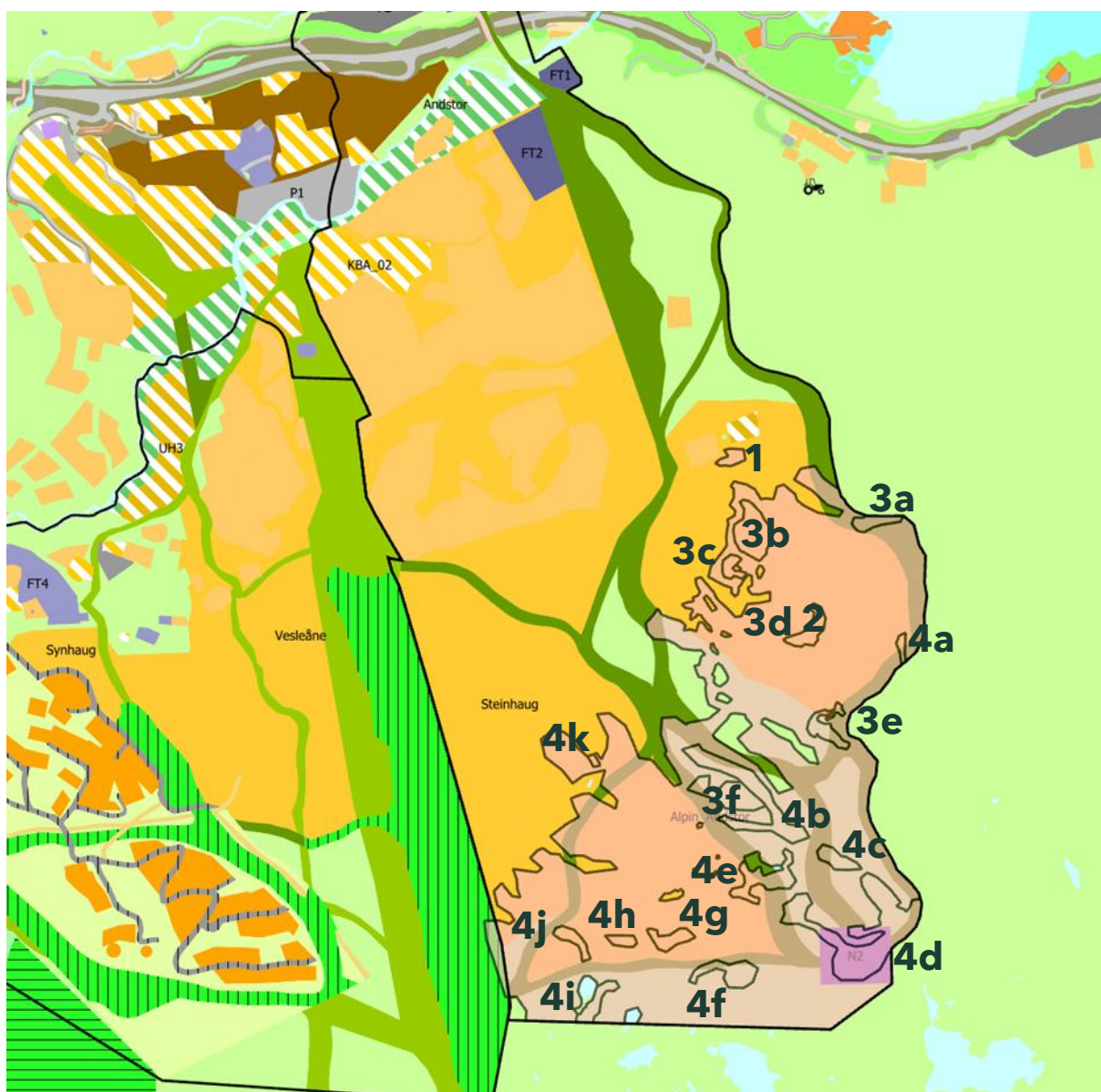
Konsekvenser av karbonlagring i natur (spesielt myr, våtmark og gammelskog) er ikke vurdert i temautredning naturmangfold og heller ikke naturmangfold i vann.

5.3. Påvirkning og konsekvens i planområdet

Planen legger opp til ny fritidsbebyggelse med opptil 180 nye hytter som reguleres til frittliggende fritidsbebyggelse med en bruksenhet per tomt. Ved full utbygging vil det bli betydelig flere besøkende i påske- og utfartshelger i tillegg til dagens bruk av området, fortrinnsvis i vinterhalvåret. Planen tar med seg areal for atkomstvei, ski in/ski ut, byggeområder, heistrasé, toppstasjon og grønnstruktur mellom Tøris-heisen i vest og

alpin nedfart øst for Andstorheisen. Andstorheisen er prosjektert som stolheis som medfører inngrep ved mastene og dal-/toppstasjon.

Det er registrert nitten verdifulle naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets instruks i undersøkelsesområdet som detaljplanleggingen delvis har prøvd å unngå. Konsekvensene for lokalitetene er oppsummert i tabell 4. Flere lokaliteter påvirkes negativt av planen enten gjennom mulig hytteutbygging, planlagt kjørevei til hytter og toppen av heisen, samt heistraséen.

Figur 5-1. Naturtypelokaliteter plottet på kommunedelplanen (oransje - fritidsbebyggelse, mørkegrønn - sportsanlegg, lilla - næringsbebyggelse).

Utover dette vil også areal med fjellbjørkeskog, myr og hei bygges ned. Dette er natur som ikke er kartlagt som verdifulle naturtyper etter Miljødirektoratets instruks, men som likevel innehar en lokal verdi for arter i influensområdet.

Påvirkning og konsekvens er vurdert for to alternativer:

Alternativ 0

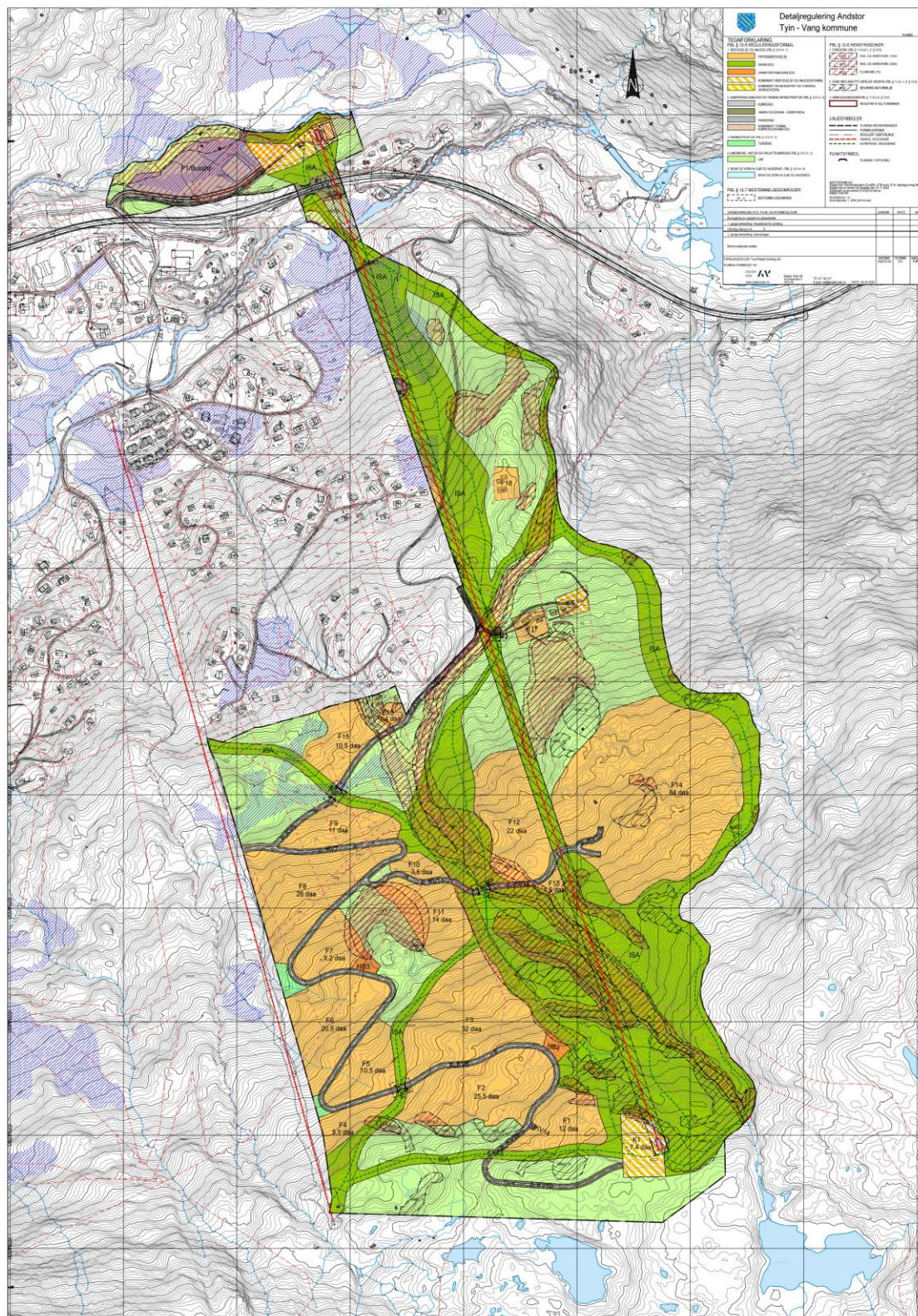
Nullalternativet innebærer dagens situasjon med naturlig utvikling og bruk av arealene som i dag, dvs. stort sett som naturnært areal som brukes som beiteområder, skogbruk og til turgåing/friluftsliv med hyttebebyggelse og tilknyttet infrastruktur i de nedre delene. Kommuneplanens arealdel legges ikke til grunn som del av nullalternativet, jf. M-1941:

Nullalternativet inkluderer ikke

- kommuneplanens arealdel eller områdeplaner
- reguleringsplaner som blir erstattet av nytt plan/prosjektforslag. Slike reguleringsplaner anses ikke som realistiske/gjennomførbare, i og med at nytt plan- eller prosjektforslag innebærer å erstatte tidligere vedtatt arealbruk

Alternativ 1

Alternativ 1 innebærer omfattende tilrettelegging for hytteutbygging, skianlegg, heistrasé og kjøreveg opp til toppen av den planlagte skiheisen. Delpartier er satt av som LNF-områder uten direkte nedbygging av natur. Detaljreguleringsplanen ble utformet slik at flere av de verdifulle naturtypelokalitetene settes av som hensynsområder natur (dvs. naturbeitemark og flere snøleier) og ved å begrense inngrep innenfor naturtypelokaliteter. For hensynsområdene for bevaring av naturmangfold ble det utarbeidet reguleringsbestemmelser som ivaretar hensyn som blir foreslått i kapittel 6. Konsekvensvurderingen legger til grunn at reguleringsbestemmelser følges opp.

Figur 5-2. Detaljregulering Andstor (datert 26.02.2026).

Lokalitet 1 Bøastølen S

For naturtypen «naturbeitemark» er det lagt til grunn at lokaliteten ikke berøres av planlagte tiltak. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «ubetydelig endring».

Konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Lokalitet 2 Bøastølen - Steinhaug

For naturtypen «kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres direkte av tiltaket med arealtap på grunn av hytteutbygging, ny infrastruktur og negativ påvirkning fra skiløyper. Påvirkning på naturtypelokaliteten ble vurdert til «noe forringet» da naturtypen strekker seg langt innover fjellet og den dekker store arealer. Direkte arealinngrep er vurdert til mindre enn 20 % av lokaliteten og det berører randarealene til de store fjellheiene som fortsetter innover fjellet. Fjellheiene lokalt er forholdsvis artsfattige på karplanter, men har større betydning for fuglelivet og da spesielt i de områdene som er lite frekventert av fritidsbrukere. Heilo (NT) er registrert i planområdet, mens mer kravstore arter er registrert sør for planområdet og i større avstand fra eksisterende hyttefelt og skibakker. Utvidelsen av hyttefelt og skibakker fører til at menneskelig påvirkning øker i randarealene til de store fjellheiene sør for planområdet og reduserer kvaliteten gjennom økt menneskelig ferdsel i nærnaturområdene.

Samlet belastning på den sammenhengende naturtypen «kalkfattig og intermediær fjellhei, leside og tundra» er vanskelig å vurdere på en systematisk måte, da ingen andre områder på Filefjell er kartlagt etter Miljødirektoratets instruks og utstrekning av naturtypen er dermed ikke kjent. Flyfoto indikerer imidlertid at naturtypen dekker store arealer og at direkte nedbygging foreløpig er begrenset til hyttefeltene vest for Børrenøse og rundt Filestølen og knyttet til heisanlegg og alpinbakker på Filefjell (og i større omfang regionalt i Hemsedal). Mest hytteutbygging har foregått nedenfor tregrensen i området så langt.

Konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens (2-)

Lokalitet 3a Bøastølen SØ

For naturtypen «kalkfattig og intermediær rabbe» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Rabben kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan bevares allikevel så lenge terrenget ikke formes maskinelt. Preparering fører også til endringer i hvor lenge snøen ligger i lokaliteten som kan føre til endringer i vegetasjonssammensetning. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «noe forringet».

Konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens (1-)

Lokalitet 3b Bøastølen S1

For naturtypen «kalkfattig og intermediær rabbe» er det lagt til grunn at lokaliteten ikke berøres av tiltaket, men avsettes i sin helhet til LNF. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «ubetydelig endring».

Konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Lokalitet 3c Bøastølen SV

For naturtypen «kalkfattig og intermediær rabbe» er det lagt til grunn at lokaliteten ikke berøres av tiltaket, men avsettes i sin helhet til LNF. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «ubetydelig endring».

Konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Lokalitet 3d Bøastølen S2

For naturtypen «kalkfattig og intermediær rabbe» er det lagt til grunn at lokaliteten ligger midt i fremtidig hyttebebyggelse. Selv om selve rabben bevares som hensynsområde med formål bevaring av naturmangfold, forventes fragmentering og at artssammensetning forandres ved at rabben skjermes for vind på grunn av bebyggelse rundt og at kvaliteten reduseres. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «forringet».

Konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens (2-)

Lokalitet 3e Bøastølen S4

For naturtypen «kalkfattig og intermediær rabbe» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Rabben kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «noe forringet». Ved å innlemme en driftsplan som unngår kjøretøy ved lite snø, reduseres påvirkning til ubetydelig endring og konsekvensgraden settes til ubetydelig konsekvens.

Konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens (1-)

Lokalitet 3f Bøastølbekken SV

For naturtypen «kalkfattig og intermediær rabbe» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Rabben kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «noe forringet». Ved å innlemme en driftsplan som unngår kjøretøy ved lite snø, reduseres påvirkning til ubetydelig endring og konsekvensgraden settes til ubetydelig konsekvens.

Konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens (1-)

Lokalitet 4a Bøastølen S3

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Snøleien kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. For snøleien er det spesielt avgjørende at terrengformen bevares slik at snø akkumuleres fortsatt i snøleie. Usikkerhet er knyttet til om hvorvidt snø ligger lengre eller kortere i snøleie sammenlignet med en upåvirket snøleie. Etter føre-var-prinsippet settes påvirkningsgraden til «noe forringet».

Konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens (1-)

Lokalitet 4b Bøastølbekken S

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Snøleien kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. For snøleien er det spesielt avgjørende at terrengformen bevares slik at snø akkumuleres fortsatt i snøleie. Usikkerhet er knyttet til om hvorvidt snø ligger lengre eller kortere i snøleie sammenlignet med en upåvirket snøleie. Etter føre-var-prinsippet settes påvirkningsgraden til «noe forringet».

Konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens (2-)

Lokalitet 4c Vann 1080 Ø

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Snøleien kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. For snøleien er det spesielt avgjørende at terrengformen bevares slik at snø akkumuleres fortsatt i snøleie. Usikkerhet er knyttet til om hvorvidt snø ligger lengre eller kortere i snøleie sammenlignet med en upåvirket snøleie. Etter føre-var-prinsippet settes påvirkningsgraden til «noe forringet».

Konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens (2-)

Lokalitet 4d Nedre Bøastøltjernet N

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Snøleien kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. For snøleien er det spesielt avgjørende at terrengformen bevares slik at snø akkumuleres fortsatt i snøleie. Usikkerhet er knyttet til om hvorvidt snø ligger lengre eller kortere i snøleie sammenlignet med en upåvirket snøleie. Etter føre-var-prinsippet settes påvirkningsgraden til «noe forringet».

Konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens (2-)

Lokalitet 4e Vann 1080

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. Snøleien kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av

slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. For snøleien er det spesielt avgjørende at terrengformen bevares slik at snø akkumuleres fortsatt i snøleie. Usikkerhet er knyttet til om hvorvidt snø ligger lengre eller kortere i snøleie sammenlignet med en upåvirket snøleie. Etter føre-var-prinsippet settes påvirkningsgraden til «noe forringet».

Konsekvensgrad: Middels negativ konsekvens (2-)

Lokalitet 4f Vann 1104 N

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. En mindre del av snøleien kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken ved lite snø. Erfaringsmessig fører preparering til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter kan allikevel bevares så lenge terrenget ikke formes maskinelt. For snøleien er det spesielt avgjørende at terrengformen bevares slik at snø akkumuleres fortsatt i snøleie. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «noe forringet».

Konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens (1-)

Lokalitet 4g Steinhaug S1

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten ikke berøres av tiltaket, men avsettes i sin helhet til LNF. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «ubetydelig endring».

Konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Lokalitet 4h Steinhaug S2

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten ikke berøres av tiltaket, men avsettes i sin helhet til LNF. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «ubetydelig endring».

Konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Lokalitet 4i Vann 1086

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten ikke berøres av tiltaket, men avsettes i sin helhet til LNF. Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «ubetydelig endring».

Konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Lokalitet 4j Steinhaug S3

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres av skitraséen. En mindre del av snøleien kommer til å påvirkes negativt gjennom preparering av slalåmbakken. Preparering ved lite snø kan føre til slitasjeskader på vegetasjonen. Karakteristiske arter bør bevares allikevel så lenge terrenget ikke formes maskinelt. For snøleien er det spesielt avgjørende at terrengformen bevares slik at snø akkumuleres fortsatt i snøleie. Usikkerhet er knyttet til om hvorvidt snø ligger lengre eller kortere i snøleie sammenlignet med en upåvirket snøleie. Etter føre-var-prinsippet settes påvirkningsgraden til «noe forringet».

Konsekvensgrad: Noe negativ konsekvens (1-)

Lokalitet 4k Steinhaug Ø1

For naturtypen «kalkfattig og intermediært snøleie» er det lagt til grunn at lokaliteten berøres ikke av tiltaket (LNF). Tiltakets påvirkning på lokaliteten vurderes som «ubetydelig endring».

Konsekvensgrad: Ubetydelig konsekvens (0)

Tabell 5-1. Sammenstilt konsekvens.

Delområder	Alt. 0	Alt. 1
1) Bøastølen S	0	0
2) Bøastølen - Steinhaug	0	--
3a) Bøastølen SØ	0	-
3b) Bøastølen S1	0	0
3c) Bøastølen SV	0	0
3d) Bøastølen S2	0	--
3e) Bøastølen S4	0	-
3f) Bøastølbekken SV	0	-
4a) Bøastølen S3	0	-
4b) Bøastølbekken S	0	--
4c) Vann 1080 Ø	0	--
4d) Nedre Bøastøltjernet N	0	--
4e) Vann 1080	0	--
4f) Vann 1104 N	0	-
4g) Steinhaug S1	0	0

4h) Steinhaug S2	0	0
4i) Vann 1086	0	0
4j) Steinhaug S3	0	-
4k) Steinhaug Ø1	0	0
Samlet vurdering	0	Middels negativ konsekvens
Begrunnelse for samlet konsekvensgrad		Planen medfører middels negativ konsekvens for flere verdifulle naturtypelokaliteter. Detaljplanleggingen har hatt som mål å unngå flere verdifulle naturtypelokaliteter som er positivt. Reguleringsbestemmelser sikrer opprettholdelse av flere verdifulle naturtypelokaliteter. Samlet belastning på fjellnaturen regionalt er forholdsvis høyt, med flere etablerte og planlagte hyttefelt langs hovedferdselsårene rundt Filefjell.
Rangering	1	2
Begrunnelse for rangering		En utbygging av hyttefelt, infrastruktur, skiheis m.m. medfører større påvirkning og negativ konsekvens for naturmangfold enn dagens situasjon på grunn av arealbeslag og forringelse av verdifulle naturtypelokaliteter.

5.4. Samlet konsekvens og belastning

Omfanget av utbyggingen ligger på opptil 180 nye fritidsboligenheter, økt antall hyttefolk, mange besøkende i høysesong og utvidelse av skiområdet. I tillegg kommer eventuell videre utvikling av destinasjonen/området over tid. Det er inngått en avtale på et område som omfatter 49 000 mål. Denne utredningen omfatter en mindre del av dette store området. Ferdsel vil også øke inn i omkringliggende fjellområder ved økt utbygging. Hvorvidt tiltaket vil medføre et ytterligere press på rødlistede fuglearter som hekker i fjellområdene sør av tiltaket avhenger av hvor mye økt ferdsel tiltaket vil medføre i spesielt sommerhalvåret. Flere av artene, som også er rødlistet, som bergand, havelle og svartand har forsvunnet fra andre fjell-områder. Situasjonen for bergand er spesielt kritisk.

I alternativ 1 tar planforslaget hensyn til de viktigste registrerte naturverdiene, og alle registrerte naturtypelokaliteter ivaretas som hensynsområder. Dette krever aktsomhet i eventuell utbyggingsfase. Dette gjelder spesielt lokalitetene med snøleier, fjellhei og rabber. Flere snøleier bygges ikke ned, men kan bli negativt påvirket fra slitasje ifm. bruk av

tråkkemaskin når det er lite snø i området om det ikke innføres en driftsplan for alpine nedfarter som unngår tråkk ved lite snø. Samlet belastning på fjellnaturen regionalt er forholdsvis høyt, med flere store etablerte og planlagte hyttefelt langs hovedferdselsårene rundt Filefjell (på Synhaug er det planlagt for opptil 500 enheter for eksempel).

Figur 5-3. Slitasje og erosjon på toppen av Tørisheisen i 2023.

6. Avbøtende tiltak (tiltakshierarkiet)

Unngå og Begrense:

- Det er opprettet hensynsområder ved naturtypelokalitetene som består av snøleier, naturbeitemark og rabber. Selv om det ikke blir omfattende terrenginngrep i snøleiene er det forutsatt at disse blir bevart uten risiko for at arts mangfoldet i snøleiene blir endret på grunn av endrede hydrologiske forhold og endringer i terrengformen slik at det sikres at snø akkumuleres. Generelt kan det sies at alpinbakker kan utformes slik at de fortsetter å ha fjellvegetasjon. Hjelmose (VU) og rødsildre (NT) er rødlistearter som er registrert i fjellheia. Hjelmose registreres regelmessig på turstier i fjellet og rødsildre er også en art som registreres på erstatningsbiotoper i fjellet som massedeponier og menneskeskapt grus forutsatt at massene er baserike. Artene er såkalt konkurransesvake og kan derfor inngå på menneskeskapt svakt forstyrret mark. Det er sannsynlig at disse rødlisteartene overlever i alpinbakken under følgende forutsetning: Det bør innlemmes reguleringsbestemmelse som begrenser bakkeplanering/massefyllinger til heisinstallasjoner og som unngår terrengforming ovenfor tregrensen på alpinbakken.

Begrense:

- For snøleiene er det formulert reguleringsbestemmelser som sikrer at terrengformen som gir grunnlag for snøleier ikke endres (det vil si bratte partier rundt snøleiene skal bevares slik at snøen fortsetter å akkumuleres i snøleie).
- Master til stolheisen (Andstorheisen) skal monteres helst på bart fjell uten vegetasjon. Snøleier bør spares.
- Ved toppstasjonen til Andstorheisen skal det jobbes arealminimerende og midlertidig lagring må unngås innenfor naturtypelokaliteten som grenser til den. Samtidig skal terrengformen ikke endres slik at det akkumuleres mindre snø i snøleie enn før tiltaket på grunn av endret terrengform. Dette blir ivaretatt i reguleringsbestemmelsene og i ny posisjon til toppstasjonen.

- Det foreslås en driftsplan for alpine nedfarter som sikrer at skader på fjellvegetasjon unngås, dvs. ingen kjøring ved lite snø (< 15 cm snødybde).

Unngå:

- Det er avsatt ca. 30 meter som hensynssone mot elva Begna (flomsone og skredsone) og 10 m mot andre bekker med års-sikker vannføring. Dette vil sikre noe naturverdi langs Begna og bekkene.

7. Usikkerhet

De største usikkerhetene knytter seg til hvilke arter som befinner seg i planområdet. Noen få dagers befarings vil ikke gi en fullstendig oversikt over artsmangfoldet, og det kan ikke utelukkes funn av rødlistearter eller andre forvaltningsrelevante arter av fugl, insekter, lav, moser eller sopp innenfor planområdet. Men trolig er alle de verdifulle naturtypelokalitetene fanget godt opp. Et unntak er eventuelle arealer med boreal hei enkelte plasser. Dette er uansett av fattig utforming, og med et begrenset og vidt utbredt artsmangfold.

Figur 7-1. Brunflekktet perlemorvinge er en vanlig sommerfugl som ble registrert ifm. naturbeitemarka på Bøastølen. Insekter sto ikke i søkelyset av kartleggingen.

8. Vurderinger av naturmangfoldloven §§ 8-12

I forbindelse med en konsekvensutredning gjør utreder en vurdering av prinsippene i nml. §§ 8 til 12, og svarer ut hva som er gjort så langt for å ivareta lovkravene. Uttreders vurderinger kan være til hjelp for kommunen, men erstatter ikke kommunens plikt til å gjøre en selvstendig vurdering av prinsippene og legge disse til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Til § 8 om kunnskapsgrunnlaget:

Det foreligger ny dokumentasjon om naturtypelokaliteter og artsmangfold i undersøkelsesområdet etter gjennomført feltarbeid etter godkjente kartleggingsinstrukser. Kilder til kunnskap om naturmangfold er feltarbeid, kvalitetssikring av eksisterende informasjon i Naturbase www.naturbase.no og Artskart www.artsdatabanken.no.

Til § 9 om føre-var-prinsippet:

Kunnskapsgrunnlaget om naturtypelokaliteter vurderes som godt og tilstrekkelig, slik at det er liten fare for at tiltaket vil ha store, ukjente negative konsekvenser for naturmangfold i planområdet. På bakgrunn av dette tillegges føre var-prinsippet mindre vekt.

Til § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Samlet belastning på naturmiljøet i utredningsområdet vurderes å være godt beskrevet gjennom temautredning naturmangfold. Den samlede konsekvensgraden settes til «**middels negativ konsekvens**».

Til § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver:

Som del av tiltakshavers plikter utarbeides konsekvensutredning for tiltakshavers regning. Utredningen angir konsekvens ved tiltaket, men foreslår også tiltak for å redusere risiko og skade på naturmangfoldet. Tiltak kan implementeres frivillig av tiltakshaver, eller pålegges av myndighetene. Anbefalte hensynssoner bør sikres i eventuelle i reguleringsbestemmelser.

§ 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Det forutsettes at tiltakshaver opptrer så arealminimerende som mulig iht. planområde og spesielt hensynsområder.

9. Kilder

- Artsdatabanken 2023a. Norsk rødliste for arter 2021.
<https://www.artsdatabanken.no/rodlisteforarter/2023>
- Artsdatabanken 2023b. Fremmedartslista 2018. Hentet (10.12.2023)
<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Artsdatabanken 2023c. [Vis utvalg i kart | Artskart 2 \(artsdatabanken.no\)](#)
(12.11.2023)
- Direktoratet for naturforvaltning, 2000. Viltkartlegging. DN-håndbok 11. Revidert utgave år 2000.
- Miljødirektoratet, 2023. Kartleggingsinstruks - Kartlegging av terrestriske naturtyper etter NiN2 - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no)
- Miljødirektoratet, 2026. Veileder M-1941, Konsekvensutredninger for klima og miljø. <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger> [versjon fra 22.01.2026]

10. Vedlegg 1

Metode konsekvensutredning

Terminologi for påvirkning og konsekvensgrad i M-1941 er fulgt, se kapittel 5 for konsekvenser.

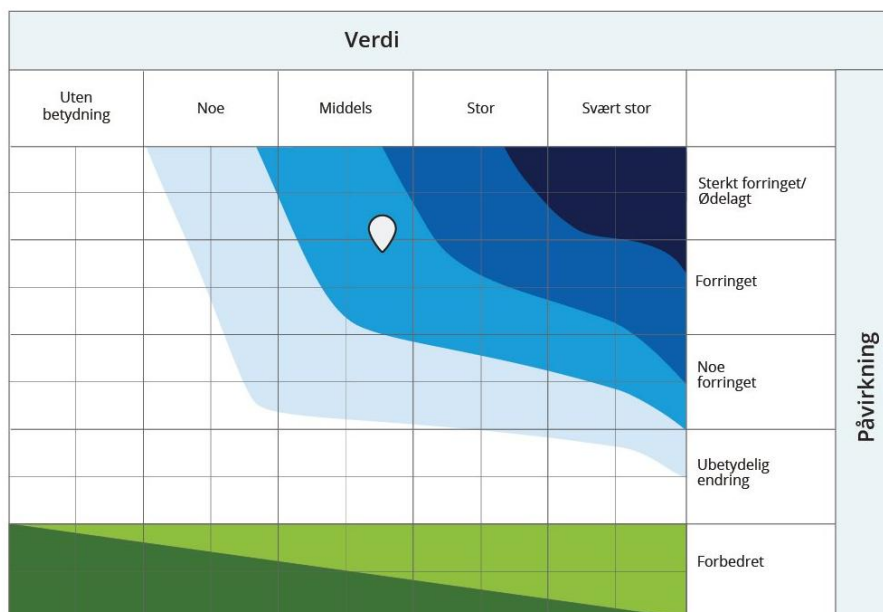
Konsekvensutredningen består av fire trinn:

1. Inndeling i delområder (naturtyper).
2. Verdisetting av delområder.
3. Vurdere påvirkningen av tiltaket for hvert delområde
4. Vurdere konsekvens for hvert delområde

Tabell 10-1. Verditabell for naturtypelokaliteter etter NIN.

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Verneområder og områder med båndlegging					- Verdensarvområder - Områder vernet etter naturmangfoldloven - Foreslåtte verneområder - Utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven § 52
Naturtyper etter Miljødirektoratets instruks		- Naturtyper med sentral økosystemfunksjon med svært lav lokalitetskvalitet - Nær truede naturtyper (NT) med svært lav lokalitetskvalitet - Spesielt dårlig kartlagte naturtyper med svært lav lokalitetskvalitet	- Kritisk truede (CR) svært lav lokalitetskvalitet - Sterkt truede (EN) svært lav lokalitetskvalitet - Sårbare naturtyper (VU) svært lav lokalitetskvalitet - Naturtyper med sentral økosystemfunksjon med lav lokalitetskvalitet - Nær truede naturtyper (NT) med lav og moderat lokalitetskvalitet - Spesielt dårlig kartlagte naturtyper med lav og moderat lokalitetskvalitet	- Kritisk truede (CR) Lav lokalitetskvalitet - Sterkt truede (EN) lav eller moderat lokalitetskvalitet - Sårbare naturtyper (VU) lav, moderat eller høy lokalitetskvalitet - Naturtyper med sentral økosystemfunksjon moderat og høy lokalitetskvalitet - Nær truede naturtyper (NT) med høy og svært høy lokalitetskvalitet - Spesielt dårlig kartlagte naturtyper høy og svært høy lokalitetskvalitet	- Kritisk trua (CR) moderat, høy eller svært høy lokalitetskvalitet - Sterkt truede (EN) høy eller svært høy lokalitetskvalitet - Sårbare naturtyper (VU) svært høy lokalitetskvalitet - Naturtyper med sentral økosystemfunksjon og svært høy lokalitetskvalitet

Konsekvensen av tiltaket vurderes for hvert delområde ved å kombinere verdi og påvirkning ved hjelp av «konsekvensvifta» (se figur 10-1) og en skala som definerer konsekvensgraden (se tabell 10-2). Det sammenstilles konsekvens for de ulike delområdene og fastsettes en samlet konsekvens for naturmangfold.

Figur 10-1. Konsekvensvifta viser forventet alvorlighetsgrad av tiltaket. Konsekvensen for et delområde framkommer ved å sammenholde grad av verdi i x-aksen med grad av påvirkning i y-aksen.

Tabell 10-2. Skala for konsekvensgrad av delområder der påvirkning gjenfinnes på y-aksen i konsekvensvifta (figur 10-1).

Konsekvensgrad for delområder.	Beskrivelse (Sammenlignet med nullalternativet)
Svært alvorlig miljøskade (--)	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
Alvorlig miljøskade (---)	Alvorlig miljøskade for området.
Betydelig miljøskade (--)	Betydelig miljøskade for området.
Noe miljøskade (-)	Noe miljøskade for området.
Ubetydelig miljøskade (0)	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området.
Noe miljøforbedring (+) / Betydelig miljøforbedring (++)	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
Stor miljøforbedring (+++) / Svært stor miljøforbedring (++++)	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket.

